

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

Luovien alojen yritystoiminnan kasvun ja kansainvälistymisen ESR-kehittämishjelma 2007-2013

Kirsi Kaunisharju

Keskeistä 19.8.2010

- Hankeideat → ideoiden jakaminen ja hyvät hankkeet
- Riittävät/olennaiset verkostot → mahdollisuus verkostojen laajentamiseen
- Toteutuksen suunnittelu → selkeät tavoitteet ja toimenpiteet
- Kustannukset → realistinen kustannusrakenne

Opetus- ja kulttuuriministeriö luovan talouden ja kulttuuriyrittäjyyden edistäjänä

- Valtion kulttuuripolitiikan tavoitteita: luovuuden, moninaisuuden ja osallisuuden edistäminen
- Valtioneuvosto ohjaa kulttuuripolitiikan toteutumista lainsäädännön, hallitusohjelman, talousarvion ja muiden linjausten avulla
- **Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa kulttuuripolitiikan toteuttamisesta, jonka yhtenä osana on luovan talouden ja kulttuuriyrittäjyyden edistäminen**
- Taiteen ja kulttuurin toimialan määrärahat budjettiesityksessä 2010 383,6 miljoonaa euroa
- Suurin osa rahoituksesta (noin 80%) ohjataan kansallisille kulttuurilaitoksille ja kunnille lakisääteisinä valtionosuuksina ja -avustuksina

Opetus- ja kulttuuriministeriö luovan talouden ja kulttuuriyrittäjyyden edistäjänä

- Taiteen ja kulttuurin keskeisimmät sisällölliset tavoitteet valtion talousarviossa 2010
 - **Parantaa luovan työn tekijöiden työllisyyttä ja toimeentuloa** sekä edistää kulttuurin ja tiedon saatavuutta ja kulttuuriperinnön säilyttämistä sekä aktiivista käyttöä kulttuurisen perustan ja sivistyksen voiman vahvistamiseksi.
 - **Vahvistaa luovaa taloutta, kulttuuripalveluiden saatavuutta ja kulttuuristen sisältöjen tuotantoa alueellisesti ja paikallisesti.**
 - Lisätä taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta ja tukea kulttuuripalvelujen hyödyntämistä sekä kansalaisten osallistumismahdollisuuksia osallisuuden ja yhteisöllisyyden parantamiseksi.
 - **Edistää** kulttuuristen sisältöjen tuotantoa ja levitystä, luovaa taloutta sekä **kulttuurivientiä ja -vaihtoa, kehittää toimivaa tekijänoikeusjärjestelmää ja parantaa kulttuuriyrittäjyyden toimintaedellytyksiä kilpailukyvn vahvistamiseksi.**

Kehittämishojelman tausta:

- Alueiden vahvuudeksi -kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston aluekehittämisen toimenpideohjelma 2003–2013 (opetusministeriön julkaisuja 2003:22)
- Aluekeskusohjelma 2007-2010, nyk. Koheesio- ja kilpailukykyohjelma
- Audiovisuaalisen politiikan linjat (opetusministeriön julkaisuja 2005:8)
- Luovien alojen yritystoiminnan kehittäminen (opetusministeriön julkaisuja 2006:47)
- Luovien alojen yrittäjyyden kehittämisstrategia 2015 (kauppa- ja teollisuusministeriön julkaisuja 10/2007)
- Onko kulttuurilla vientiä? ON! (opetusministeriön julkaisuja 2007:9)
- Valtioneuvoston periaatepäätös taide- ja taiteilijapolitiikasta (opetusministeriön julkaisuja 2003:20)
- Suomen matkailustrategia vuoteen 2020 & Toimenpideohjelma vuosille 2007-2013 (kauppa- ja teollisuusministeriön julkaisuja 21/2006)

Mitä rahoitetaan kehittämisohjelmasta?

- Muun muassa kulttuuri- ja elämyspalveluiden toimialoja, kuten muotoilu, graafisen alan toiminta, arkkitehtuuri, elokuva- ja tv-tuotanto sekä jakelu, digitaalinen sisältötuotanto, musiikin ja äänitteiden tuotanto, kirjojen tuotanto ja jakelu, esittävä taide, kuvataide sekä kulttuurin ohjelmalvelu- ja tapahtumatuotanto.
Toimintaa, joka synnyttää teoksia, tekijänoikeuksia ja palveluja.

Yleistä kehittämisohjelmasta

- Yksi valtakunnallisen ESR-ohjelman kehittämisohjelmista (toimintalinja 1: Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittämisen sekä yrittäjyyden lisääminen)
- Kehittämisohjelman koordinaatiovastuu opetus- ja kulttuuriministeriöllä
- Yhteistyö työ- ja elinkeinoministeriön kanssa

Yleistä kehittämishohjelmasta

- EU:n ja valtion rahoituksen osuus kokonaisuudessaan n. 14 milj. € + kuntarahoitus (15 % hankkeiden kokonaiskustannuksista)
- Pyrkimys isoihin sateenvarjohankkeisiin ja valtakunnalliseen toimintaan ja koordinaatioon

Hallintorakenne

- Opetus- ja kulttuuriministeriön johtama ohjausryhmä ja ohjelmatiimi
- Välittävänä viranomaisena Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Koordinoivana hankkeena Luova Suomi

Tavoitteena osaamisen vahvistaminen:

- tuotekehitys- ja innovaatiotoiminnan kehittämisessä
- liiketoiminta- ja yrittäjäosaamisen parantamisessa
- tuottaja- ja manageritaitojen ja johtajuusosaamisen edistämiseksi
- (alojen toimintaympäristön ennakkoinnin ja tietoperustan syventäminen → pääosin koordinoivassa Luova Suomi -hankkeessa)

Kehittämishojelman hankkeet – käynnissä 14 hanketta

- Luova Suomi – Koordinoiva hanke
- ART 360, Kuvataiteen uusien liiketoimintamallien ja manageroinnin kehittäminen
- Creada, Luovien alojen yrittäjyysvalmennus
- Film Location Finland – Elokuvatuomijoiden kansallinen yhteistyöverkosto
- Finnish Music Express, Vientivalmennusta musiikkialan ammattilaisille
- VAKA, Valtakunnallinen klubi- ja aluekiertuehanke
- YLÖS, Ammattiteattereiden yleisötyön kehittäminen

Kehittämishojelman hankkeet – käynnissä 14 hanketta

- Kultahanke, Käsi- ja taideteollisuusalan yrittäjyys- ja liiketoimintaosaaminen
- Kulttuurin ketju, Kulttuurimatkailun tuotteistamisen ja laadun parantaminen
- Sillanrakentajat, Luovien alojen agenttien ja vientiammattilaisten vientivalm.
- DiMeKe, Digimediayritysten yritystoiminnan kehittäminen ja tuotekehitys
- Art Hub, Luovien alojen alueelliset palvelumallit
- Produforum, Tuottaja- ja manageritoiminnan verkostot
- Taivex, Vientivalmennusta

Syksyn 2009 haku

- 24 hankehakemusta
- Tukea haettiin 10,8 milj. €
- Haun painopisteinä olivat
 - 1) Tuotekehitys- ja palvelukehitysosaamisen edistäminen ja
 - 2) Johtajuusosaaminen ja -valmiuksien kehittäminen liiketoiminnassa.
- 3 hanketta on käynnistynyt/käynnistymässä
 - Voimaa taiteesta
 - Luovien alojen tapahtumatuotannon johtajaosaamisen kehittäminen
 - Kestävät palikat ja kyvykkyyden roolit

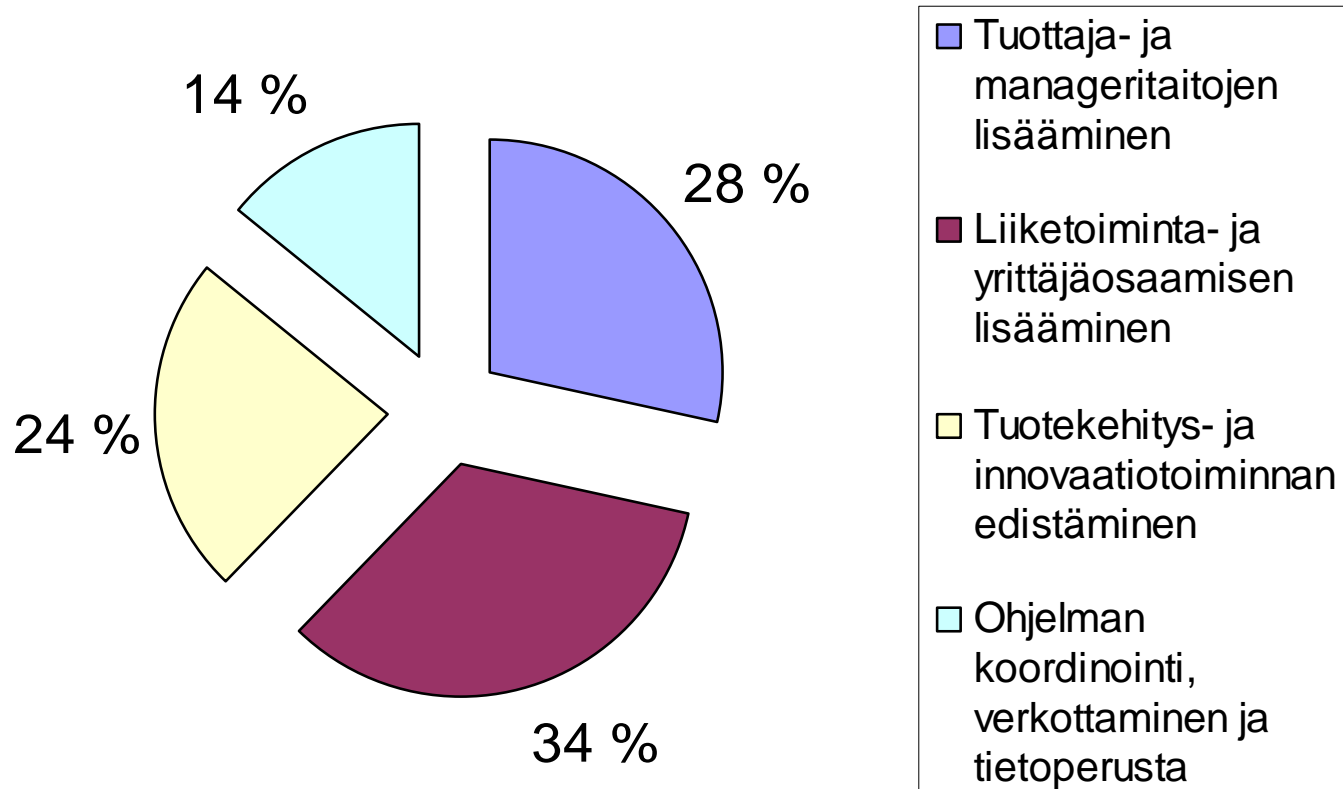

Kehittämishojelman toteutuminen

- Meneillään oleviin hankkeisiin varattu EU:n ja valtion rahoituksesta n. 8 milj. €
- Alkamassa olevien 3 hankkeen EU:n ja valtion rahoituksen haettu osuus on n. 1,8 milj. €
- Sitomatonta rahoitusta jäljellä n. 4 milj. €
- Kuntarahoitusta rahoitettavaksi valituissa 14 hankkeessa on 15,4 % julkisesta tuesta

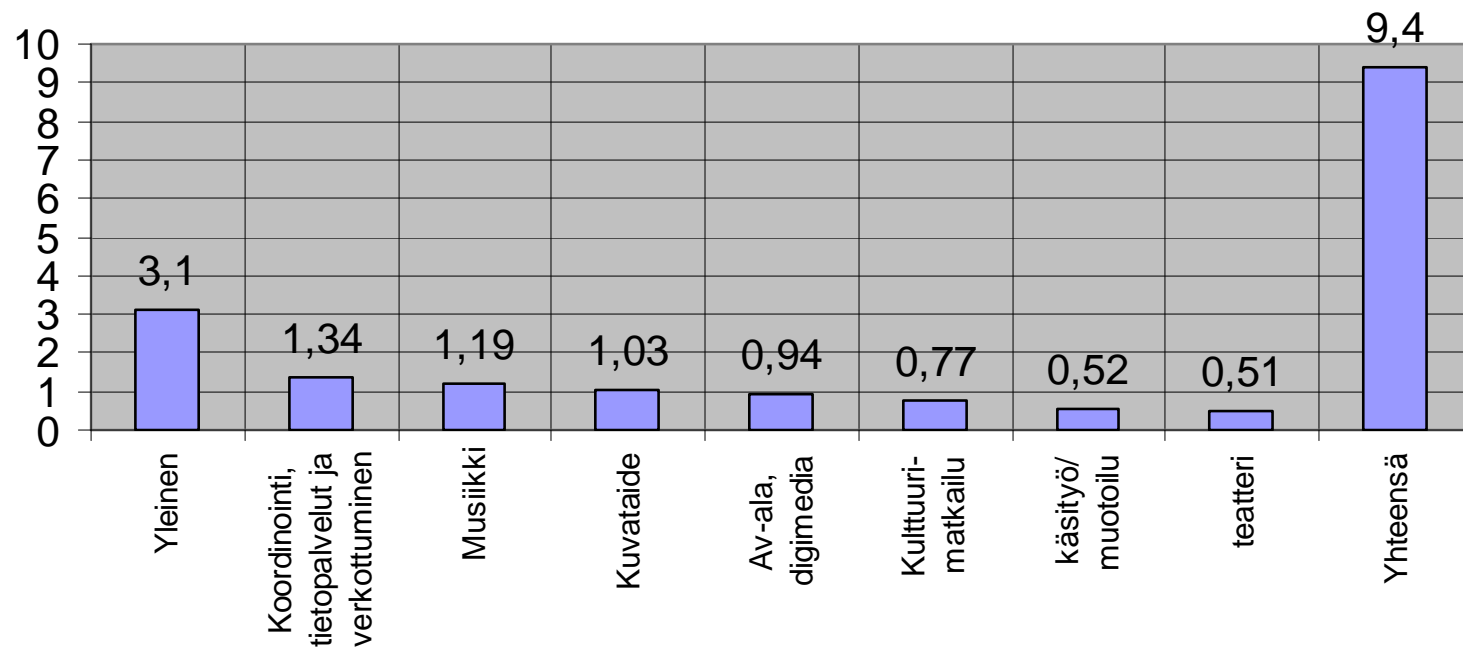
Kehittämishojelman toteutuminen

**Myönnetty ja varattu julkinen tuki
kehittämissisällöittäin, tilanne 1.9.09 (14 hanketta)**

Kehittämishojelman toteutuminen

Myönnetty ja varattu julkinen tuki (milj.eur) kulttuurialoittain,
14 hanketta

An aerial photograph of a wide, winding river flowing through a dense forest. The river's path is highly irregular, with many meanders and oxbow-like curves. The water is a light, silty brown color, contrasting with the dark green of the surrounding trees. The perspective is from a high angle, looking down at the river as it snakes across the terrain.

Kehittämisohjelman toteutuminen

- Mitä toteutunut hyvin?
 - Hallintorakenne toimii
 - Pyrkimys laajoihin hankkeisiin toteutunut
 - Alan kehittäjät, esim. kattojärjestöt kattavasti mukana
 - Hankkeissa mukana eri alueita (joskin painotusta Etelä-Suomessa, erit. Uusimaa ja Pirkanmaa)
 - Eri osa-alueiden kehittäminen varsin tasaisesti mukana
 - Itä-Suomessa käynnistynyt kehittämisohjelman toimintaan liittyviä hankkeita

Kehittämishojelman toteutuminen

- Missä parannettavaa?
 - Hankebyrokratia haaste
 - Tuotekehitystoiminnan vahvistaminen tarvitsee tukea
 - Monitoimialaiseen kehittämiseen tarvetta
 - Eri hankkeiden yhteistyön tiivistäminen
 - Yhteistyön tiivistäminen Itä-Suomeen
 - Viestintä
 - Toimintaympäristön muutosten ja taantuman vaikutusten huomioon ottaminen

Tuleva hakukierros 3.-29.10.2010

- Hankkeilta edellytetään
- Hanke
- 1. lähtee luovien alojen yrittäjien, ammatinharjoittajien tai freelancereiden todennetuista tarpeista
- 2. kehittää valtakunnallisesti luovien alojen yrittäjien, ammatinharjoittajien tai freelancereiden osaamista ja toiminnan elinkelpoisuutta
- 3. tukee luovien alojen kilpailukyvyn sekä työllisyyden vahvistamista kotimaisilla ja/tai kansainvälisillä markkinoilla
- 4. toteuttajalla on riittävä osaaminen luovien alojen yrittäjien, ammatinharjoittajien tai freelancereiden toiminnan kehittämisestä

Tuleva hakukierros 3.-29.10.2010

- Lisäksi hanke voi vastata seuraaviin tavoitteisiin:
- • ratkaisee nykyisiä ja/tai uusia toimintaympäristön muutoksista syntyneitä luovien alojen ongelmia
- • vahvistaa kulttuuri- ja luovien alojen osaamisen soveltamista muilla toimialoilla
- • kehittää uusia toimintamalleja kulttuuri- ja luovien sekä muiden toimialojen välille
- Huom! Rahoitettavaksi valittava hanke ei voi olla päällekkäinen jo rahoitettujen hankkeiden kanssa. Tietoa rahoitetuista hankkeista: www.luovasuomi.fi
- Arviointi tehdään asteikolla 0-5 (0=ei lainkaan, 1=heikko - 2=välttävä - 3=tyydyttävä - 4=hyvä - 5=erinomainen) ja pisteet lasketaan yhteen. Kukin hanke arvioidaan kokonaispistemäärällä 1-5.

Tuleva hakukierros 3.-29.10.2010

- Koordinoivan hankkeen toteuttajalta edellytetään:
- 1. Strategista kokonaisnäkemystä kulttuurin ja luovien alojen yrittäjien, ammatinharjoittajien ja freelancereiden toiminnan kehittämisestä kansallisella ja kansainvälisellä tasolla sekä kykyä soveltaa sitä käytännön työssä
- 2. Vahvoja verkostoja sekä alueellisiin toimijoihin ja sidosryhmiin että kansainvälisiin kehittäjiin ja tutkijoihin
- 3. Kykyä vahvistaa kansallisesti toimivan verkostomaisen toimintamallin rakentamista ja sitouttaa luovien alojen keskeiset toimijat tavoitteelliseen toimintaan
- 4. Osaamista ja kokemusta kulttuurin ja luovien alojen yrittäjyyden ja liiketoiminnan kehittämisestä, ennakoinnista, tutkimustoiminnasta sekä alueellisesta toiminnasta

Tuleva hakukierros 3.-29.10.2010

- Koordinoivalta hankkeelta edellytetään:
- 1. Pysyvien mallien luomista yhteistyössä eri osapuolten kesken luovien alojen tiedontuotantoon ja ennakointiin, tiedon ja hyvien käytäntöjen välittämiseen, osaamisen kehittämiseen, neuvonta- ja tukipalveluihin sekä verkostotoimintaan
- 2. Ratkaisuehdotuksia pysyvien toimintamallien luomiseksi
- 3. Yhteiskunnallisen keskustelun vahvistamista luovien alojen suotuisan toimintaympäristön rakentamiseksi sekä ehdotuksia tämän toteuttamiseen
- Arviointi tehdään asteikolla 0-5 (0=ei lainkaan, 1=heikko - 2=välttävä - 3=tyydyttävä - 4=hyvä - 5=erinomainen) ja pisteet lasketaan yhteen. Kukin hanke arvioidaan kokonaispistemäärällä 1-5.

Lisätietoja:

- Opetusministeriön kehittämisohjelmat:
 - <http://www.minedu.fi/OPM/EU-asiat/EU-rakennerahastot/ohjelmat/?lang=fi>
- www.rakennerahastot.fi
- www.luovasuomi.fi
- Kirsi Kaunisharju, opetus- ja kulttuuriministeriö, kirsi.kaunisharju@minedu.fi

Kiitos!

